

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КЗ-839-00-12
дата 11.07.2018 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 810-00-11
Дата 10 / 07 2018 г.

ЮГОЗАПАДЕН
УНИВЕРСИТЕТ
"НЕОФИТ РИЛСКИ"
УЛ. ИВАН МИХАЙЛОВ 66
2700 БЛАГОЕВГРАД

SOUTH-WEST
UNIVERSITY
"NEOFIT RILSKI"
66 IVAN MIHAILOV STR
2700 BLAGOEVGRAD

39
10
[Signature]

ДО

Председателя на Комисия по
здравеопазването

Председателя на Комисия по
образованието и науката

44-то Народно събрание на
Република България

СТАНОВИЩЕ

ОТ

Катедра Психология, Философски факултет, Югозападен
университет "Неофит Рилски"

ОТНОСНО: Законопроект за съсловната организация и
дейността на психолозите в Република България, дата на
постъпване: 29.06.2018 г., внесен на основание чл. 87, ал. 1 от
Конституцията на Република България

Уважаеми госпожи и господа,

Дружеството на психолозите в България, което е инициатор за
вносянето на проектозакона в Народното събрание на Република

България, е неправителствена организация с доброволно членство, а от предложения текст не става ясно какво налага закриването на Дружеството на психолозите и сформирването на негова база на Камара на психолозите, която ще притежава изключителни правомощия според текста на законопроекта, а членството в нея ще е задължително.

Проектозаконът в този вид не е съгласуван и обсъден с ключови заинтересовани страни, каквито са университетите, академичните и научно-изследователските институции, които подготвят кадри в областта на психологията и допринасят за развитието на професионални компетентности и повишаване на квалификацията на дипломираните психолози.

Психологията условно би могла да се раздели на „академична“ (преподавателската и изследователската работа, извършвана в университетите и другите институции на висшето образование, както и в научно-изследователските институти) и „приложна“ психология (т.е. психологията като професия). Това обстоятелство не изключва възможността психолозите, работещи в академични институции, да се занимават и с „приложна психология“, което е и често срещана практика във всички страни. В законопроекта обаче не е изяснен статута на академичните психолози, в частност дали те упражняват професията „психолог“ или не. Ако е в сила е първата хипотеза, това означава, че за заемането на академична длъжност се изисква членство в Камарата на психолозите, което не се съгласува с действащото законодателство.

Даването на Камарата на психолозите право и задължение да определя професионалната пригодност на психолозите в Република България би трябвало да се съгласува и синхронизира с дейността на университетите, които подготвят такива кадри (чл. 4 гласи: „... психолог е, ако отговаря на изискванията на този закон и е вписан в публичния регистър...“, но съгласно действащото законодателство психолози са хората, които са завършили бакалавърска или магистърска степен по психология). Приемането

на чл. 4 от настоящия проектозакон е в противоречие с чл. 7. от действащия Закон за висшето образование, според който (Изм. - ДВ, бр. 60 от 1999 г., в сила от 02.07.1999 г., изм. - ДВ, бр. 48 от 2004 г.) Висшето училище издава диплома за завършена образователно-квалификационна степен на висшето образование, европейско дипломно приложение, свидетелство за професионална квалификация и други основни документи, определени с наредба, приета от Министерския съвет.

В чл. 27, ал. 1 се казва, че правото да се упражнява професионална дейност като психолог се удостоверява от Камарата на психолозите. В Наредба № 29 от 4.10.2006 г. за професионалната компетентност на лицата, завършили висше образование по специалността психология, издадена от Министерство на Здравеопазването, обн. ДВ. бр.84 от 17.10.2006 г., ясно се казва, че „Право да упражняват професията „психолог“ в лечебни заведения имат лица, които притежават образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалността „Психология“ (чл. 2, ал 1), т.е. дипломата за образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалността „Психология“ вече удостоверява това.

В чл. 5, ал. 7 се посочва, че Камарата ще участва в „организацията, провеждането и сертифицирането на квалификационни курсове за продължаващо професионално развитие на психолозите“ - дейност, която е присъща на институциите за висше образование на територията на Република България. И тук липсва регламентация на взаимодействието с институциите, чиято основна дейност е именно тази.

Въвеждането на подобни организационни промени за професионалната практика на психолозите в България засяга практикуващи психолози във всички сфери - в публичния - обществен и в частния сектор, като има отношение и към висшето образование за придобиването на професионална квалификация на психолозите с образователно-квалификационни степени и научни такива, както и към продължаващото им професионално развитие. Начинът, по който се въвеждат тази планирани промени

чрез този Закон не отговарят на принципите за достатъчна прозрачност и информираност на практикуващите психолози. Не са точно формулирани и посочени информационни източници, за да се запознаят всички психолози и заинтересовани професионалисти

В заключение: предложеният законопроект за съсловната организация и дейността на психолозите в Република България трябва да бъде върнат и преразгледан, като в този процес ключова роля трябва да имат основните заинтересовани страни – университети, научно-изследователски центрове, институции и организации, в които има значителен брой психолози, които упражняват професията, защото към момента остава неизяснени, недобре поставени или изцяло нерегламентирани съществени страни на психологическата дейност.

07.07.2018 г.

гр. Благоевград

Зам. Ректор на ЮЗУ „Неофит Рилски“
(проф. д-р Г. Апостолов)

Ръководител на катедра „Психология“:.....
(проф. д.пс.н. Л. Кръстев)